

ПОКЛОНИХМЕ СЕ ПРЕД ВОИНИТЕ ГЕРОИ, ЗАГИНАЛИ КРАЙ С. ГЮЕШЕВО ПРЕДИ 72 ГОДИНИ

Около с. Гюешево на 8 септември бе отбелязана 72-рата годишнина от първата битка между Българската армия и Вермахта. Тук сме, каза министърът на отбраната Николай Ненчев, да се преклоним пред героите, но и да поправим една историческа несправдливост. За първи път, посочи той, отдаваме почит на тези герои.

Около 50 представители на военно-патриотичните сдружения участваха в поклонението-панихида за 72-та годишнина от Операция „Деве баир“ на 9-ти пехотен Пловдивски полк в село Гюешево, община Кюстендил. Те бяха съпроводжани от подполковник от резерва Манол Тенчев - главен експерт в отдел „Военни паметници и военно-патриотично възпитание“ дирекция „Социална политика“ на МО. Сред участниците бяха генерал от резерва Златан Стойков – заместник-председател на СОСЗР и председател на Столичната организация, доц. д-р Иван Сечанов – председател на Съюза на ветераните от войните, младши лейтенант от запаса Петър Велчев – председател на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите и капитан далечно плаване Атанас Илев – пердседател на Съюза на възпитаниците на ВНВУ, ШЗО и РВГ. В групата имаш четирима ветерни, които са участвали в състава на Българската армия по време на Втората светова война. Това бяха доц. д-р Иван Сечанов, д-р Тодор Анастасов, капитан далечно плаване Атанас Илев и Методи Вълчанов.

Заедно с министъра на отбраната Николай Ненчев в гробищния парк край с. Гюешево да се поклонят пред паметта и героизма на загиналите за Родината през Отчествената война, както пише на паметната плоча дойдоха командващият СКС генерал-лейтенант Любчо Тодоров, началникът на ВА „Г.С.Раковски“ генерал-майор Тодор Дочев, заместник-командирът на Сухопътни войски бригаден генерал Михаил Попов, съветникът на върховния главнокомандващ по военната сигурност бригаден генерал Данчо Дяков, директорът на Служба „Военна полиция“ бригаден генерал Борислав Сертов, командирът на 68-ма бригада „Специални сили“ и началник на гарнизон Пловдив бригаден генерал Явор Матеев, директорът на дирекция „Социална политика“ Иво Антонов, който бе водещ на церемонията и други представители на МО и Българската армия. Във възпоменателното тържество се включиха още кметът на Гюешево Таня Георгиева, представители на

Общината и областната администрация в Кюстендил, председателят на Военноисторическата комисия полковник от запаса Станчо Станчев, председателят на СОР „Атлантик“ генерал-майор от запаса Ангел Златилов, запасни и ветерани от Кюстендил и Дупница. Почетният строй, както и духовият оркестър, бяха от Сухопътни войски.

Министър Ненчев определи операция „Деве баир“, като първото бойно кръщение на армията ни през Втората световна война. На 5 септември 1944 г. полковник Иван Бонев, командир на 9-и пехотен Пловдивски полк, получава заповед да се изнесе в района на Кюстендил, като прегради пътя за град Крива Паланка и не позволи на немските части да преминат старата граница.

След ожесточени и кръвопролитни сражения на 8-и септември в района на „Деве баир“, позицията е удържана, а полковник Бонев е награден с орден „За храброст“ и провъзгласен за почетен гражданин на Кюстендил.

Само няколко месеца по-късно обаче - на 9 март 1945 г., полковник Иван Бонев е осъден на 15 години строг тъмничен затвор. След обжалване е реабилитиран на 5 април 1946 г., но в началото на юни същата година е арестуван отново и след жестоки инквизиции е пратен в концлагера „Росица“, където умира на 10 октомври 1946 г.

От словото на министъра стана ясно, че подвигът на войниците и офицерите от 9-и пехотен Пловдивски полк опровергава някои твърдения, че Българската армия не е дала отпор на войските на Германия след прекратяването от правителството на Константин Муравиев на съюза с нея на 4 септември 1944 г.

Д-р Боньо Бонев, син на командира на полка полковник Иван Бонев, благодари за вниманието, което се отделя на неговия баща и войниците му. Доц. д-р Иван Сечанов припомни времето, когато като картечар добровolec е участвал в боевете на Деве баир. Заместник-председателят на Съюза на ветераните от войните и председател на Областната организация в Кюстендил Тодор Гогов разказа за приноса на бригада „Георги Димитров“ в отблъскването на набезите на германските войскове части. Панихида отслужи отац Тодор.

Участниците в проявата разгледаха Църквата-костница „Св. Троица“ на загиналите български воители в Междусъюзничката и Първата световна война, където генерал-майор Тодор Дочев положи венец от името на академията. В района на църквата бе и традиционния курбан във връзка с християнския празник, известен като Малка Богородица.

Храмът се намира на около 20 км от Кюстендил в непосредствена близост до българо-македонската граница, на самото трасе на бъдещата жп линия София-Скопие. В пограничния район през войните в началото на ХХ в. загиват много български войници и офицери. За да се увековечи тяхната памет и да се съхранят костите им е изграден храм-паметник, тържествено осветен на 2 август 1930 г. от софийския митрополит Стефан. Автори на проекта са арх. Рудолф Фишер и Стоян Димитров. Иконите и стенописите са дело на проф. Георги Христов, Димитър Гюдженев, Николай Кожухаров и Владимир Наумов, а резбованият иконостас – на арх. Атанас Донков. Под олтара на храма е изградена костница. В нея са положени костите на 18 офицери и 1491 войници, паднали за българското обединение.

Междувременно бе съобщено, че военнотружещи от 68-ма бригада „Специални сили“ са оказали помощ на пострадали при катастрофа на магистралата близо до Бургас. Министър Ненчев се разпореди да бъдат предложени за награда.